

Govor predsjedavajućeg Stalne delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope Bakira Izetbegovića na redovnom zasjedanju PS Vijeća Evrope povodom izvještaja o poštivanju obaveza i angažmana od strane Bosne i Hercegovine

Strazbur, 30. septembar 2008.

"Cijenjeni Predsjedavajući,

Drage kolege i kolegice,

Prije nego što dam svoj komentar na Izvještaj Komiteta, iskoristiću priliku da kolegama islamske vjeroispovjesti u Vijeću Evrope čestitam veliki muslimanski praznik Ramazanski bajram riječima: Bajram Šerif Mubarek Olsun!

Cijenjeni ko-reporteri,

Zahvaljujem Vam se na naporu koji ste uložili kako bi izradili jedan veoma dobar i sveobuhvatan dokument koji precizno definiše probleme u funkcionisanju i oporavku BiH države, te daje kvalitetne preporuke za njen dalji napredak. Preliminarni nacrt Rezolucije predložen od Komiteta je zaista prepoznao sve bitne probleme i procese, i on insistira na najbitnijim elementima: traži obnovu pregovora o ustavnoj reformi, implementaciju i nastavak reforme policije, ističe da su mehanizmi entitetskog glasanja i preširoki okvir vitalnog nacionalnog interesa kočnice koje moraju biti uklonjene i modificirane, osuđuje učestale akte kojima se podrivaju državne institucije od strane entiteta, poziva da se konačno završi proces reforme javnog RTV servisa, da se intenziviraju naporu u borbi protiv korupcije, hitno ukine etnička segregacija u školama, itd.

Rezolucija, na žalost, ne pominje neke bitne obaveze koje BiH vlasti nisu izvršile, a čije ispunjavanje ima vitalnu važnost za ostvarenje ljudskih prava i ponovno uspostavljanje multietnične zajednice u Bosni i Hercegovini – to je podrška povratku izbjeglica i raseljenih lica na predratne adrese u skladu sa Aneksom VII Dejtonskog sporazuma, i to je jednako pravo svakog stanovnika BiH na ravnopravan pristup i zapošljavanje u državnim strukturama na svim nivoima vlasti, u skladu sa Odlukom Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda. Trinaest godina po završetku rata 130.000 bh.

građana jos uvijek čeka na povratak kući, a struktura bosanskohercegovačke vlasti, naročito na nižim nivoima, je skoro potpuno etnički segregirana.

Ja sam uložio amandmane koji trebaju dopuniti Rezoluciju u ovim važnim elementima, amandmani su podržani od strane Monitoring komiteta, pa molim kolege u Vijeću Evrope da ih i oni podrže.

Definicija koja je najbolje opisala stanje u Bosni i Hercegovini, njenu sadašnjost i budućnost, sadržana je u stavu br 32. Memoranduma objašnjenja koji glasi: „Vjerujemo da Bosna i Hercegovina nema druge opcije nego evropske integracije. S druge strane Evropa nema druge opcije nego da integriše Bosnu i Hercegovinu“.

Ankete javnog mišljenja pokazuju da skoro 90% BiH građana misli, i želi isto.

Stotinama godina Bosna i Hercegovina je funkcionisala kao prirodna multietnična zajednica, koja je, na svojevrsan način, bila preteća ujedinjene Evrope koja danas nastaje. Sarajevo, sa markantnom sinagogom, džamijom, pravoslavnom, katoličkom i protestantskom crkvom koje se nalaze na jednom kvadratnom kilometru, slobodno se može nazvati evropskim Jerusalemom. Nažalost, zbog rata koji je uvezen iz susjednih zemalja, Bosna je postala sinonimom konflikta, netolerancije, aparthejda i masovnog gaženja ljudskih prava. Na radost, Bosanci i Hercegovci su, u ogromnoj većini, skloni miru i suživotu, tako da se multietnična zajednica ponovo uspostavlja. Ovaj proces se odvija spontano i sporo, i traži snažniju pomoć i podršku.

Bosna i Hercegovina je mala zemlja, ali je važna i velika zbog pitanja koja su postavljena u njenoj prošlosti, i na koja će se u budućnosti morati odgovoriti. Odgovor će se ticati svakog Evropljanina. Neka od tih pitanja su:

- Mogu li različite nacije i vjere živjeti zajedno? Moramo li se razići da bismo živjeli u miru i blagostanju?
- Može li se, u srcu Evrope, u XXI vijeku, nasiljem ostvariti politički ciljevi? Može li se, u ratu, nasilno istjerati pola stanovništva jedne zemlje iz njihovih domova, zatim, u miru, kombinacijom aktivnih i pasivnih mjera spriječiti njihov povratak, i konačno, organizovati referendum na kojem će se, u njihovoj odsutnosti, odlučiti o sudbini njihove zemlje i imovine? Mogu li se, zaista, Srebrenica i stotine sličnih bosanskih stratista jednog dana naći van granica Bosne i Hercegovine?

- Kakvo je stanje duha u Evropi danas, da li će prevagnuti hrabrost i principijelost ili pragmatičnost i popustljivost?

Devedeset posto građana Bosne i Hercegovine zna prave odgovore. Izvještaji Komiteta za poštovanje obaveza i angažmana zemalja članica Vijeća Evrope koji su se odnosili na BiH su im dali snažnu podršku. Zato još jednom pozdravljam najnoviji Izvještaj koji razmatramo danas, i izražavam zahvalnost ko-reporterima i svim kolegama koji podržavaju moju zemlju i ostvarenje ljudskih prava u njoj“. (kraj)